

**APLINKOS APSAUGOS AGENTŪROS
TARŠOS PREVENCIJOS IR LEIDIMŲ DEPARTAMENTO
VILNIAUS SKYRIUS**

Biudžetinė įstaiga, A. Juozapavičiaus g. 9, LT-09311 Vilnius,
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188784898.
Skyriaus duomenys: A. Juozapavičiaus g. 9, LT-09311 Vilnius, tel. (8 5) 210 2497, faks. 8 7066 2000,
el.p. vilniaus.skyrius@aaa.am.lt, <http://gamta.lt>.

UAB „Ekoprojektas“

2014-09-25

Nr. (15.8)-A4-5420

UAB „Bionovus“

Vilniaus miesto savivaldybės administracijai

Vilniaus visuomenės sveikatos centrui

Vilniaus apskrities priešgaisrinei gelbėjimo
valdybai

Kultūros paveldo departamento Vilniaus
teritoriniam padaliniui

**GALUTINĖ ATRANKOS IŠVADA DĖL STATYBOS IR GRIOVIMO ATLIEKŲ
PRIĖMIMO, RŪŠIAVIMO, PERDIRBIMO IR SAUGAUS JŲ ŠALINIMO AIKŠTELIŲ
KUPRIONIŠKIŲ K. VEIKLOS SUJUNGIMO IR ATLIEKŲ SAUGAUS ŠALINIMO
KIEKIŲ PADIDINIMO**

1. Peržiūrima atrankos išvada

Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos Vilniaus regiono aplinkos apsaugos departamento (toliau – Vilniaus RAAD) 2014-06-17 priimta atrankos išvada Nr. (38-4)-VR-1.7-2389 dėl statybos ir griovimo atliekų priėmimo, rūšiavimo, perdirbimo ir saugaus jų šalinimo aikštelių Kuprioniškių k. veiklos sujungimo ir atliekų saugaus šalinimo kiekių padidinimo poveikio aplinkai vertinimo (toliau – PAV). Planuojamai ūkinei veiklai PAV neprivalomas.

1¹. Kur, kada ir kokiose visuomenės informavimo priemonėse buvo paskelbta visuomenei apie Atsakingos institucijos priimtą atrankos išvadą, kuri persvarstoma

Apie priimtą atrankos išvadą buvo paskelbta: respublikinėje spaudoje – 2014-06-21 laikraštyje „Lietuvos žinios“, rajoninėje spaudoje – 2014 birželio 21 – liepos 4 laikraštyje „Laisvas laikraštis“, 2014-06-19 Rasų seniūnijos skelbimų lentoje.

2. Planuojamos ūkinės veiklos užsakovas

UAB „Bionovus“, Smolensko g.12, 03201, Vilnius, tel. (8-5) 239 4930, faks. (8-5) 239 4931, el. p. info@bionovus.lt.

3. Planuojamos ūkinės veiklos pavadinimas

Statybos ir griovimo atliekų priėmimo, rūšiavimo, perdirbimo ir saugaus jų šalinimo aikštelių Kuprioniškių k. veiklos sujungimas ir atliekų saugaus šalinimo kiekių padidinimas.

4. Numatoma planuojamos ūkinės veiklos vieta

Kuprioniškių k., Vilniaus m.

5. Trumpas planuojamos ūkinės veiklos aprašymas

Pagal pateiktą informaciją atrankai numatoma planuojamos ūkinės veiklos (toliau – PŪV) vieta yra Kuprioniškių kaime, pietrytiniame Vilniaus miesto pakraštyje, netoli Liepkalnio gatvės. Iš pietų pusės planuojamos ūkinės veiklos sklypą riboja perspektyvinė oro uosto teritorija, šiaurinėje ir rytinėje pusėje yra laisva verslo, gamybos, pramonės teritorija, kurioje šiuo metu nevykdoma jokia veikla. Vakarinėje pusėje – Liepkalnio g. UAB „Bionovus“ esamos statybos ir griovimo atliekų

priėmimo, rūšiavimo, perdirbimo ir saugaus jų šalinimo aikštelės pagal nustatyta tvarka išduotą Taršos prevencijos ir kontrolės leidimą Nr. VR-4.7-V-01-187 (toliau – TIPK leidimas) atliekas tvarko nuo 2004 metų.

PŪV vykdyti yra visa būtina infrastruktūra – privažiavimo keliai, elektros ir šilumos tinklai, ryšių komunikacijos, vandentiekio ir nuotekų tinklai. Po PŪV įgyvendinimo energetinėms reikmėms naudojamų išteklių kiekis nepasikeis, lyginant su šiuo metu vykdoma veikla. Vandens poreikis, susidarysiančių nuotekų kiekis, lyginant su esama veikla, taip pat, nesikeis. Įmonė veiklos metu susidaranti nuotekas tvarko pati. Buities nuotekų tvarkymui įrengti biologiniai nuotekų valymo įrenginiai ir filtracijos laukai be išleidimo. Lietaus nuotekos surenkamos nuo automobilių ratų plovyklos. Ratai plaunami specialiai įrengtoje vietoje. Plovimo metu susidariusios nuotekos surenkamos išsėmimo duobėje. Surinktos nuotekos dar valomos naftos gaudyklėje. Išvalytos nuotekos išleidžiamos į filtracijos laukus. Lietaus nuotekų valymui (nuo aikštelių) įrengti mechaniniai nuotekų valymo įrenginiai ir išvalytoms lietaus nuotekoms surinkti skirtas lietaus vandens nuotekų rezervuaras. Išvalytos lietaus nuotekos bus naudojamos atliekų perdirbimo technologiniuose procesuose t. y. rezervuare po išvalymo sukauptos lietaus nuotekos bus panaudojamos atliekų perdirbimo metu aikštelėse susidariusių dulkių šalinimui (laistant). Esant reikalui, nepanaudotos perteklinės išvalytos lietaus vandens nuotekos bus išsiurbiamos iš rezervuaro ir išvežamos į miesto lietaus vandens nuotekų valymo įrenginius.

Įgyvendinus PŪV – bus sujungtos šiuo metu esančios atskiros saugaus atliekų šalinimo aikštelės ir padidinamas perdirbimui netinkamų šalinamų statybinių atliekų kaupo aukštis iki 14 metrų. Po PŪV įgyvendinimo (aukštumo pakėlimo ir sklypų sujungimo) leistinas šalinamų atliekų kiekis gali padidėti iki 1 353 700 t. Metinis šalinamų nepavojingų statybos ir griovimo atliekų kiekis padidės nuo 55 750 t/m iki 61 300 t/m. Pagal dokumentų rengėjų pateiktą informaciją nuo aikštelės eksploatavimo pradžios iki 2013-12-31 jau yra pašalinta ~305 000 t atliekų.

PŪV teritorija nepatenka į saugomas, kultūros paveldo objektų, Europos ekologinio tinklo „Natura 2000“ teritorijas bei su jomis nesiriboja. Artimiausia saugoma teritorija – Pavilnių regioninis parkas ir Ribiškių kraštovaizdžio draustinis. Šios saugomos teritorijos šiaurės kryptimi nuo planuojamos ūkinės veiklos teritorijos nutolusios apie 1,8 km. Artimiausia kultūros vertybė (Vilniaus oro uosto pastatas) nuo PŪV teritorijos nutolęs apie 2,4 km atstumu.

Pagal pateiktą informaciją atrankai artimiausi gyvenamieji namai nuo PŪV vietos nutolę pietryčių kryptimi – apie 140 metrų; šiaurės – rytų kryptimi – apie 320 metrų; pietvakarių kryptimi – apie 290 metrų.

Poveikio aplinkai vertinimo (toliau – PAV) atrankos dokumente pateikti mobilių šaltinių oro taršos sklaidos modeliavimo rezultatai parodė, kad dėl atliekų aikštelių veiklos, įvertinus esamą foninį užterštumą, teršalų (LOJ, NO₂, CO, KD₁₀) didžiausios pusės valandos, vienos valandos, 8 valandų, paros bei vidutinės metinės koncentracijos aplinkos orui įtakos turi, tačiau neviršija ribinių verčių nustatytų žmonių sveikatos apsaugai.

PAV atrankos dokumente pateikti akustinio mobilių (transportas) ir stacionarių (technologinė įranga ir automobilių parkavimo aikštelė, mobili įranga, veikianti ūkinės veiklos teritorijoje) triukšmo šaltinių modeliavimo rezultatai parodė, kad dėl atliekų aikštelių veiklos, triukšmo lygis neviršys ribinių verčių gyvenamojoje aplinkoje.

Atlikus PAV atrankos procedūras bus atliekamas poveikio visuomenės sveikatai vertinimas siekiant nustatyti šio objekto realią SAZ, įvertinus realų poveikį visuomenės sveikatai (jei toks yra) ir atliktus ūkinės veiklos sukeltus oro taršos bei sklaidžiamo triukšmo modeliavimo rezultatus.

Statybos ir griovimo atliekų priėmimo, rūšiavimo, perdirbimo ir saugaus jų šalinimo aikštelių darbuotojai supažindinti su saugaus darbo reikalavimais, žinios apie minėtus reikalavimus reguliariai atnaujinamos. Esamose statybos ir griovimo atliekų priėmimo, rūšiavimo, perdirbimo ir saugaus šalinimo aikštelėse yra įrengtas priešgaisrinis rezervuaras.

5¹. Planuojamos ūkinės veiklos poveikio Europos ekologinio tinklo „Natura 2000“ teritorijoms reikšmingumas

PŪV teritorijoje ir jos gretimybėse nėra Europos ekologinio tinklo „Natura 2000“ teritorijų, todėl PŪV poveikio Europos ekologinio tinklo „Natura 2000“ teritorijoms reikšmingumo nustatymas – netikslingas.

6. Kas ir dėl kokių priežasčių pateikė motyvuotą prašymą persvarstyti atrankos išvadą

Kuprioniškių kaimo ir aplinkinių teritorijų gyventojai 2014-07-15 raštu nurodė, jog prieštarauja UAB „Bionovus“ PŪV – statybos ir griovimo atliekų priėmimo, rūšiavimo, perdirbimo ir saugaus jų šalinimo aikštelių sujungimui, šalinamų atliekų kiekių padidinimui, atrankos išvada yra nepagrįsta ir neteisėta, dėl PŪV turi būti atliktas objektyvus poveikio aplinkai vertinimas.

Kuprioniškių kaimo bendruomenė 2014-06-30 raštu nurodė, jog pradinėje atrankos išvadoje neatsižvelgta į tai, jog Kuprioniškių kaimas yra pakankamai tankiai apgyvendintas, sąvartyne yra pašalintos statybinės atliekos, turinčios asbesto, nėra atlikta tyrimų kiek į aplinką patenka asbesto dalelių ir kitų kenksmingų dalelių nuo sąvartyno, išvadoje neįvertintos priemonės Kuprioniškių kaimo gyventojų patiriamams nuostoliams kompensuoti, sąvartyno stebėsenos sistema ir pan. Kol nėra nepriklausomų atitinkamos srities ekspertų išvadų dėl sąvartyno skleidžiamos taršos cheminių tyrimų, poveikio sveikatai ir aplinkai tyrimų bei kol neįvertinta bendra esamo sąvartyno žala aplinkai ir žmonėms, neįmanomos jokios objektyvios pagrįstos prognozės kaip bus paveikta aplinka dėl jo plėtos yra negalima ir sąvartyno veiklos plėtra bei turi būti keliami sąvartyno uždarymo klausimai.

2014-07-01 Vilniaus apskrities priešgaisrinė gelbėjimo valdyba raštu Nr. 3-26-2598(10.1-26) kreipėsi prašydama persvarstyti atrankos išvadą, nes atrankos išvadoje neišsamiai išnagrinėta gaisro kilimo tikimybė, nenurodyti atliekų priėmimo, rūšiavimo, perdirbimo ir saugaus jų šalinimo aikštelėje numatomi laikyti degių medžiagų kiekiai, nenumatyta gaisrų gesinimo tvarka ir priemonės; nepagrįstai nurodoma, kad PŪV užsakovui UAB „Bionovus“ nereikia atlikti galimų pavojų ir ekstremaliųjų situacijų rizikos analizės, nepateikta informacija apie tai, ar parengtas ekstremaliųjų situacijų valdymo planas ir ekstremaliųjų situacijų prevencijos priemonių planas.

7. Poveikio aplinkai vertinimo dalyviai, kurie dalyvavo peržiūrint atrankos išvadą

Planuojamos ūkinės veiklos užsakovų atstovai, Poveikio aplinkai vertinimo dokumentų rengėjai, Kuprioniškių kaimo gyventojai, Nemėžio seniūnijos seniūnas, Vilniaus rajono savivaldybės administracijos, Vilniaus miesto savivaldybės administracijos, Vilniaus visuomenės sveikatos centro, Vilniaus apskrities priešgaisrinės gelbėjimo valdybos, Lietuvos Respublikos Seimo, Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos Vilniaus regiono aplinkos apsaugos departamento (toliau – Vilniaus RAAD), žiniasklaidos (TV3 žinios) atstovai. Persvarstymas protokoluotas (2014-08-07 protokolą Nr. A7-56).

Poveikio aplinkai vertinimo subjektų išvados:

Vilniaus visuomenės sveikatos centras persvarstymo metu pasisakė dėl neprivalomo PŪV poveikio aplinkai vertinimo.

Vilniaus miesto savivaldybės administracija pasisakė dėl neprivalomo PŪV poveikio aplinkai vertinimo.

Vilniaus apskrities priešgaisrinės gelbėjimo valdyba 2014-09-11 raštu Nr. 3-26-3419(10.1-26) pasisakė dėl neprivalomo PŪV poveikio aplinkai vertinimo.

Kultūros paveldo departamento Vilniaus teritorinio padalinio atstovai į persvarstymą neatvyko ir savo išvados iki 2014 m. liepos 31 d., kaip buvo reikalaujama Aplinkos apsaugos agentūros Taršos prevencijos ir leidimų departamento Vilniaus skyriaus 2014 m. liepos 23 d. rašte Nr. (15.8)-A4-3428 nepateikė.

Kiti poveikio aplinkai vertinimo dalyviai - Kuprioniškių kaimo gyventojai, Nemėžio seniūnijos seniūnas, Vilniaus rajono savivaldybės administracijos, Lietuvos Respublikos Seimo atstovai pasisakė dėl privalomo PŪV poveikio aplinkai vertinimo.

8. Pastabos, pasiūlymai

Esama faktinė UAB „Bionovus“ vykdomos veiklos būklė.

Poveikio aplinkai vertinimo dokumentų rengėjai informacijoje atrankai neįvertino esamos faktinės statybos ir griovimo atliekų priėmimo, rūšiavimo, perdirbimo ir saugaus jų šalinimo aikštelės būklės. Vilniaus RAAD atliktų patikrinimo metu nustatyta, jog UAB „Bionovus“ veiklą

vykdo pažeisdama TIPK leidimo sąlygas ir aplinkos apsaugą reglamentuojančių teisės aktų nuostatas. Pvz. UAB „Bionovus“ veiklavietėje laikomų atliekų kiekiai viršija TIPK leidimo Atliekų tvarkymo veiklos nutraukimo plane nustatytus vienu metu didžiausius leidžiamus laikyti atliekų kiekius; UAB „Bionovus“ atlikus teritorijoje suspenduotų (skendinčių) medžiagų paviršinėse nuotekose tyrimus buvo nustatyta 67 mg/l, 280 mg/l ir 224 mg/l koncentracijos, kai tuo tarpu vadovaujantis Paviršinių nuotekų tvarkymo reglamento, patvirtinto Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2007-04-02 įsakymu Nr. D1-193 „Dėl paviršinių nuotekų tvarkymo reglamento patvirtinimo“ 18.1 punktu, skendinčių medžiagų momentinė koncentracija negali viršyti 50 mg/l; UAB „Bionovus“ neužtikrina tinkamo paviršinio vandens ir nuotekų valymo įrenginių priežiūros; į aikštelę atvežamos mišrios statybinės ir griovimo atliekos (atliekų kodas 17 09 04) yra kaupiamos ir nerūšiuojamos; UAB „Bionovus“ aikštelėje vadovaujantieji darbuotojai neturi atliekų sąvartynų eksploatavimo srityje patvirtinančio pažymėjimo; aikštelėje pelenų granulės yra laikomos ne pagal nurodytą schemą (Gamybinės teritorijos pastatų ir komunikacijų išdėstymo schema), faktinių duomenų patikrinimo metu nustatyta, kad į UAB „Bionovus“ veiklavietę patekdavo įvairios atliekos (automobiliniai stiklai, užterštos pakuotės, elektros ir elektroninės įrangos ir kt.), kurių įmonė neturėjo teisės priimti.

9. Pagrindiniai motyvai, kuriais buvo remtasi priimant išvadą

9.1. Atrankos medžiagoje nurodoma, jog UAB „Bionovus“ veikla vykdoma pagal išduotą TIPK leidimą, tačiau Vilniaus RAAD atliktų patikrinimo metu nustatyta, jog įmonės esama veikla neatitinka TIPK leidimo sąlygų (pvz. UAB „Bionovus“ veiklavietėje (Liepkalnio g. 172, Vilniuje) esančių atliekų kiekiai viršija TIPK leidimo Atliekų tvarkymo veiklos nutraukimo plane nustatytus vienu metu didžiausius leidžiamus laikyti atliekų kiekius, faktinių duomenų patikrinimo metu nustatyta, kad į UAB „Bionovus“ veiklavietę patekdavo įvairios atliekos (automobiliniai stiklai, užterštos pakuotės, elektros ir elektroninės įrangos ir kt.), kurių įmonė neturėjo teisės priimti, priimamos mišrios statybinės atliekos kaupiamos ir nerūšiuojamos, nustatytas taršos paviršinėmis nuotekomis atvejis ir t.t.). Esant tokiai situacijai, įmonės PŪV, t.y. veiklos plėtra, gali būti vykdoma tik išsamiai įvertinus esamos faktinės būklės poveikį aplinkai.

9.2. Didelis visuomenės nepasitenkinimas esama ir PŪV. Poveikio aplinkai vertinimo metu visuomenei būtų suteikta galimybė teikti pasiūlymus dėl PŪV, užtikrinant jų teisę į švarią ir sveiką gyvenamąją aplinką. PŪV užsakovai privalėtų įvertinti poveikio aplinkai vertinimo metu teiktus suinteresuotos visuomenės pasiūlymus dėl PŪV.

9.3. Poveikio aplinkai vertinimo metu būtų atliekamas poveikio visuomenės sveikatai vertinimas, kurio metu būtų įvertinti galimi ūkinės veiklos poveikio visuomenės sveikatai veiksniai, pasiūlytos prevencinės priemonės, sudarytos sąlygos visuomenei dalyvauti poveikio visuomenės sveikatai vertinimo procese bei susipažinti su poveikio visuomenės sveikatai vertinimo ataskaita, tokiu būdu užtikrinant saugią aplinką suinteresuotai visuomenei.

9.4. Poveikio aplinkai vertinimo metu atliekant poveikio visuomenės sveikatai vertinimą būtų patikslinta šiuo metu nustatyta 100 m sanitarinė apsaugos zona įvertinus PŪV poveikį. Sanitarinės apsaugos zonos tikslinimas būtinas, nes artimiausi gyvenamieji namai nuo PŪV nutolę, ne ~140 m atstumu, kaip nurodyta Atrankos medžiagoje, bet faktiškai yra už ~34 m ir ~76 m nuo PŪV vietos. Atsižvelgiant į tai, jog į gamybinių objektų sanitarinę apsaugos zoną patenka gyvenamieji namai būtina įvertinti galimą PŪV poveikį ir esant būtinybei nustatyti prevencines priemones. Šis poveikis turi būti įvertintas prieš priimant sprendimą dėl PŪV galimybių.

9.5. Poveikio aplinkai vertinimo metu būtų įvertintos priemonės aikštelės uždarymui ir rekultivavimui, kurios yra svarbios vertinant ilgalaikį PŪV poveikį aplinkai, pvz. kraštovaizdžio apsaugos aspektu.

10. Priimta galutinė atrankos išvada

Statybos ir griovimo atliekų priėmimo, rūšiavimo, perdirbimo ir saugaus jų šalinimo aikštelių Kuprioniškių k. veiklos sujungimo ir atliekų saugaus šalinimo kiekių padidinimo poveikio aplinkai vertinimas yra privalomas. Ši atrankos išvada dėl poveikio aplinkai vertinimo galioja 3 metus nuo atrankos išvados viešo paskelbimo dienos. Užsakovas ar poveikio aplinkai vertinimo rengėjas turi raštu informuoti atsakingą instituciją apie pranešimo paskelbimą visuomenei tvarkos

aprašę, patvirtintame Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2005-07-15 įsakymu Nr. D1-370 „Dėl visuomenės informavimo ir dalyvavimo planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo procese tvarkos aprašo patvirtinimo“, nurodytose visuomenės informavimo priemonėse.

Jūs turite teisę apskųsti šį atsakymą Vilniaus apygardos administraciniam teismui (Žygimantų g. 2, LT – 01102, Vilnius) per vieną mėnesį nuo šio atsakymo įteikimo Jums dienos.

Taršos prevencijos ir leidimų departamento
Vilniaus skyriaus vedėja

Justina Kraskauskaitė